

فصل ۸

سوالات آزمون ورودی دانشگاه‌های دولتی

۱. در کدام مورد کسری تراز پرداخت‌ها بهبود می‌یابد؟
 - (۱) افزایش واردات
 - (۲) افزایش ارزش خارجی پول
 - (۳) افزایش سطح عمومی قیمت‌ها
 - (۴) کاهش سطح عمومی قیمت‌ها

سوالات آزمون ورودی دانشگاه‌های آزاد

۱. در نظام ارز شناور،
 - (۱) سیاست‌های پولی و مالی کاملاً موثر هستند.
 - (۲) سیاست‌های پولی و مالی دقیقاً همان گونه عمل می‌کنند که در یک نظام نرخ ثابت عمل می‌کنند.
 - (۳) سیاست‌های پولی کارایی زیاد و سیاست‌های مالی کارایی اندکی دارند.
 - (۴) سیاست‌های پولی بی اثر و سیاست‌های مالی موثر هستند.
۲. در کدامیک از حالت‌های زیر، نرخ ارز کاهش می‌یابد؟
 - (۱) کاهش صادرات (۲) افزایش صادرات (۳) افزایش واردات (۴) افزایش نرخ بهره در خارج
۳. کدامیک از موارد زیر سبب بهبود توان رقابت (افزایش صادرات یا خالص صادرات) کشور می‌شود؟
 - (۱) افزایش نرخ تورم داخلی
 - (۲) کاهش نرخ تورم شرکای تجاری (و یا تورم جهانی)
 - (۳) کاهش نرخ ارز (ارزش یک واحد پول خارجی بر حسب پول داخلی)
 - (۴) کاهش نرخ تورم داخلی
۴. کدامیک از موارد زیر سبب بهبود تراز پرداخت‌های یک کشور می‌شود؟
 - (۱) کاهش صادرات (۲) افزایش نرخ بهره داخلی کشور
 - (۳) افزایش واردات (۴) افزایش جریان‌ات خروجی سرمایه
۵. در نظام ارزی شناور، نرخ ارز چگونه تعیین می‌شود؟
 - (۱) بانک مرکزی نرخ ارز را تعیین می‌کند.
 - (۲) بر اساس نرخ تورم تعیین می‌شود.
 - (۳) بر اساس نیروهای عرضه و تقاضا در بازار تعیین می‌شود.
 - (۴) بر اساس جریان‌ات سرمایه به کشور تعیین می‌شود.
۶. خالص صادرات هنگامی منفی است که:
 - (۱) صادرات کالا و خدمات بیشتر از واردات کالا و خدمات است.
 - (۲) استهلاک از سرمایه گذاری ناخالص بیشتر باشد.
 - (۳) صادرات کالا و خدمات کمتر از واردات کالا و خدمات باشد.
 - (۴) موجودی کالاهای سرمایه‌ای کاهش یابد.

پاسخ سوالات آزمون ورودی دانشگاه‌های دولتی

پاسخ سوال ۱: گزینه «۴»

کسری تراز پرداختها یعنی اینکه پولی که وارد کشور ما شده (بواسطه صادرات + سرمایه گذاری خارجی) کمتر از پولی است که از کشور ما خارج شده (بواسطه واردات + سرمایه گذاری در خارج)، بنابراین برای کاهش یا رفع این کسری، باید کاری کنیم که پول بیشتری وارد کشور ما شود (مثلاً با افزایش صادرات) و یا پول کمتری از کشور خارج شود (با کاهش واردات) تا این کسری جبران شود.

خب حالا با توجه به توضیحات بالا سراغ بررسی گزینه ها می‌رویم:

گزینه ۱ (افزایش واردات) غلط است، زیرا افزایش واردات باعث خروج پول بیشتر از کشور شده، در نتیجه باعث کسری هرچه بیشتر تراز پرداختها می‌شود.

نکته: با توجه به متضاد بودن گزینه‌های ۳ و ۴، طبق قوانین طراحی تست، حتماً یکی از این دو گزینه، صحیح و دیگری غلط است، بنابراین به سراغ این دو گزینه می‌رویم:

گزینه ۳ (افزایش سطح عمومی قیمت‌ها) غلط است، زیرا با افزایش سطح عمومی قیمت‌ها (افزایش نرخ تورم)، کالاهای داخلی ما برای خارجی‌ان گرانتر شده، در نتیجه تقاضای آنها از کالاهای ما (یعنی صادرات ما به آنها) کاهش یافته و بنابراین مانده حساب جاری کاهش می‌یابد و در نهایت مانده حساب تراز پرداختها نیز کاهش می‌یابد، یعنی کسری تراز پرداختها بیشتر می‌شود، نه کمتر.

گزینه ۴ (کاهش سطح عمومی قیمت‌ها) درست است، زیرا با کاهش سطح عمومی قیمت‌ها (کاهش نرخ تورم)، کالاهای داخلی ما برای خارجی‌ان ارزان تر شده، در نتیجه تقاضای آنها از کالاهای ما (یعنی صادرات ما به آنها) افزایش یافته و بنابراین مانده حساب جاری افزایش می‌یابد و در نهایت مانده حساب تراز پرداختها نیز افزایش می‌یابد، یعنی کسری تراز پرداختها کمتر می‌شود (بهبود می‌یابد).

پاسخ سوالات آزمون ورودی دانشگاه‌های آزاد

پاسخ سوال ۱: گزینه «۳»

یادآوری ۱:

منظور از کارایی سیاست‌های پولی و مالی، میزان موثر و کارا بودن این سیاست‌ها بر تغییر درآمد ملی است. یعنی هرچه سیاست پولی بتواند، درآمد ملی را بیشتر تغییر (افزایش یا کاهش) دهد، می‌گوییم که کارایی این سیاست، بیشتر است و اگر این سیاست‌ها نتواند درآمد ملی را تغییر دهند، می‌گوییم کارایی آن سیاست، صفر است.

یادآوری ۲: سیاست مالی، یعنی تغییر در تقاضای کل

یادآوری ۳: سیاست پولی، یعنی تغییر در عرضه (حجم) پول

برای پاسخ به این سوال و سوالات مشابه، به جدول زیر توجه فرمایید:

سیاست مالی	سیاست پولی
سیاست ثابت	سیاست شناور
کارایی دارد	کارایی کمی دارد
کارایی ندارد (کارایی صفر)	کارایی زیادی دارد.

توجه: همانطور که ملاحظه می‌کنید کارایی سیاست‌های مالی و پولی در دو نظام ارز ثابت و شناور، دقیقاً برعکس یکدیگر است، یعنی سیاست مالی در نظام ارز ثابت، کارایی دارد (کارایی نسبتاً خوب)، ولی در نظام ارز شناور کارایی ندارد (یعنی در نظام ارز شناور، تغییر در تقاضای کل، به هیچ وجه نمی‌تواند درآمد ملی را تغییر دهد). همچنین در نظام ارز ثابت، سیاست پولی کارایی ندارد (کارایی آن صفر است)، و برعکس در نظام ارز شناور، کارایی سیاست پولی زیاد است.

پاسخ سوال ۲: گزینه «۲»

برای کاهش نرخ ارز (و بطور کلی برای کاهش قیمت هر نوع کالا یا خدمتی) باید عرضه آنرا افزایش یا تقاضای آن را کاهش دهیم. با توجه به این استدلال، به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینه ۱ (کاهش صادرات) باعث کاهش ورود ارز به کشور شده، در نتیجه عرضه ارز کاهش می‌یابد، پس این گزینه غلط است.

گزینه ۲ (افزایش صادرات) باعث افزایش ورود ارز به کشور شده، در نتیجه عرضه ارز افزایش یافته و نرخ ارز کاهش می‌یابد.

گزینه ۳ (افزایش واردات) باعث خروج ارز از کشور شده، در نتیجه تقاضای ارز افزایش یافته و نرخ ارز افزایش می‌یابد، پس این گزینه نیز غلط است.

گزینه ۴ (افزایش نرخ بهره در خارج) باعث می‌شود سرمایه‌گذاران ایرانی به سرمایه‌گذاری در خارج، ترغیب شوند و سرمایه‌های خود را به خارج کشور ببرند، و این یعنی افزایش تقاضا برای ارز (به منظور سرمایه‌گذاری در خارج)، بنابراین نرخ ارز افزایش می‌یابد.

پاسخ سوال ۳: گزینه «۴»

گزینه ۱ (افزایش نرخ تورم داخلی): باعث می‌شود کالاهای داخلی برای خارجی‌ان گرانتر شوند، در نتیجه تقاضای آنها از کالاهای ما (یعنی صادرات ما به آنها) کاهش می‌یابد، پس این گزینه غلط است.

ولی کاهش نرخ تورم داخلی (گزینه ۴)، باعث ارزانتر شدن کالاهای ما برای خارجی‌ان شده، در نتیجه صادرات ما به آنها افزایش می‌یابد.

گزینه ۲ (کاهش نرخ تورم شرکای تجاری و یا کاهش تورم جهانی): باعث ارزانتر شدن کالاهای خارجی برای ما شده، در نتیجه واردات ما از آنها افزایش یافته و خالص صادرات ما کاهش می‌یابد (خالص صادرات یعنی صادرات منهای واردات: $X-M$)، پس این گزینه نیز غلط است.

گزینه ۳ (کاهش نرخ ارز): باعث ارزانتر شدن کالاهای خارجی در مقایسه با کالاهای داخلی می‌شود در نتیجه این امر باعث واردات بیشتر و صادرات کمتر می‌شود (زیرا بجای مصرف کالاهای داخلی از مشابه خارجی آن که ارزانتر است، استفاده می‌شود)، بنابراین با توجه به افزایش واردات و کاهش صادرات، خالص صادرات کشور ما کاهش می‌یابد، پس این گزینه نیز غلط است.

پاسخ سوال ۴: گزینه «۲»

برای بهبود تراز پرداخت‌ها باید کاری کنیم که پول بیشتری وارد کشور ما شود (مثلاً با افزایش صادرات) و یا پول کمتری از کشور خارج شود (با کاهش واردات)، بنابراین تا همین جا مشخصه که گزینه های ۱ و ۳ غلط هستند.

گزینه ۲ (افزایش نرخ بهره داخلی کشور): باعث ترغیب سرمایه‌گذاران خارجی می‌شود تا سرمایه‌هایشان را به کشور ما بیاورند، در نتیجه ارز بیشتری وارد کشور ما شده و تراز پرداخت‌ها بهبود می‌یابد.

گزینه ۴ (افزایش جریانات خروجی سرمایه): بعبارت ساده تر یعنی خروج هرچه بیشتر سرمایه از کشور ما، که منجر به کاهش تراز پرداخت‌ها می‌شود، پس این گزینه غلط است.

پاسخ سوال ۵: گزینه «۳»

در نظام ارز شناور، نرخ ارز توسط نیروهای عرضه و تقاضا در بازار ارز تعیین می‌شود، ولی در نظام ارز ثابت، نرخ ارز توسط دولت (بانک مرکزی) تعیین می‌شود (**گزینه ۱**).

پاسخ سوال ۶: گزینه «۳»

خالص صادرات یعنی صادرات منهای واردات: $X-M$ ، بنابراین منفی بودن خالص صادرات به این معنی است که: صادرات کالاها و خدمات کمتر از واردات کالاها و خدمات به داخل کشور است.

بررسی گزینه ۲: اگر استهلاك از سرمایه‌گذاری ناخالص بیشتر باشد، به این معنی است که سرمایه‌گذاری خالص منفی است زیرا: سرمایه‌گذاری خالص برابره با سرمایه‌گذاری ناخالص منهای استهلاك